

زیر این باران نباید رفت...



در خبرها خواندیم که به تازگی در اهواز باران اسیدی باریده است. اتفاقی که سال گذشته همین موقعها افتاده بود. شما را نمی‌دانم، اما توی کوله‌پشتی هر وقت صدای باران شنیده می‌شود همه ذوق‌زده می‌شوند و یاد این شعر سهراب سپهری می‌افتند که می‌گوید:

«چترها را باید بست.

زیر باران باید رفت.

فکر را، خاطره را، زیر باران باید برد.

با همه مردم شهر، زیر باران باید رفت.

دوست را، زیر باران باید دید.

عشقی را، زیر باران باید جست.»

بعد هم می‌دوند و زیر باران می‌ایستند. اما وای از روزی که...

می‌شوند، در حرکت با قطرات باران ترکیب می‌شوند و پایین می‌ریزند. این‌طور نیست که آلودگی در هر مکانی تولید شده، همان‌جا هم بارندگی صورت بگیرد و همان‌جا هم شاهد باران اسیدی باشیم. چرا که آلودگی‌ها با جریان هوا منتقل می‌شوند و امکان دارد این باران کیلومترها دورتر از محل به وجود آمدن آلودگی‌ها صورت بگیرد. معمولا باران اسیدی یک پدیده‌ی مقیاس

کنجکاو شدیم که در مورد این جناب باران اسیدی بیش‌تر بدانیم. برای همین با آقای «یوسف رشیدی» سرپرست مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم سازمان حفاظت محیط‌زیست، گفت‌وگوی کوتاهی کردیم و ایشان هم با روی خوش پاسخ سوالات ما را دادند. از ایشان پرسیدیم باران اسیدی چیست و چرا به وجود می‌آید و برای جلوگیری از به وجود آمدن آن چه کار باید کرد. آقای رشیدی این‌طور پاسخ ما را دادند: «اول از همه باید بگوییم این‌که بارانی که در اهواز باریده اسیدی بوده یا نه، هنوز قطعا اعلام نشده است. باران اسیدی بارانی است که pH آن کمی با حد معمول متفاوت است. یعنی نه این‌که فکر کنید وقتی می‌گویند «باران اسیدی»، از آسمان اسید می‌ریزد و اگر شما زیر آن بایستید، دست یا لباس شما سوخت می‌شود. خیر اصلا این‌طور نیست و حتی ممکن است شما متوجه اسیدی بودن آن نشوید. در مورد این‌که چرا این باران به وجود می‌آید، باید بگوییم علت اصلی آن آلودگی هواست. در واقع اکسیدهای گوگرد و اکسیدهای ازت وقتی در اتمسفر زیاد

بزرگ است و ترکیبات دی‌اکسید گوگرد و اکسیدهای ازت باید به ترکیباتی تبدیل شوند که در مواجهه با آب باران، ترکیبات اسیدی را به وجود بیاورند. بیش‌ترین تاثیر آن بر روی گیاهان و کیفیت آب دریاچه‌ها است و در دراز مدت باعث تخریب بناهای قدیمی و آثار باستانی می‌شود.»

از صحبت‌های آقای رشیدی فهمیدیم که برای جلوگیری از اتفاق افتادن چنین پدیده‌ای تنها راه، جلوگیری از آلوده کردن هواست. اما



چطور؟ این‌طور که ما فهمیدیم کارخانه‌ها، ماشین‌ها، کامیون‌ها، و وسایلی که دارای دودکش هستند، از سوخت‌های فسیلی مثل زغال و مواد نفتی استفاده می‌کنند. سوخت این دو نوع ماده هم موادی مانند اکسید گوگرد و اکسیدهای نیتروژن را وارد هوا می‌کند. و بنابراین می‌توان گفت که سوزاندن سوخت‌های فسیلی یکی از اصلی‌ترین دلایل به وجود آمدن باران اسیدی است. یکی از راه‌های ساده‌ی جلوگیری از آلودگی اسیدی، تصفیه کردن زغال قبل از سوختن آن است. برای این منظور، زغال را قبل از مصرف خرد کرده و در آب می‌شویند، یا به وسیله‌ی عملیات خاصی، گوگرد آن را می‌گیرند. در مورد نفت نیز عمل تصفیه‌کردن صورت می‌گیرد و با روش‌های معینی آن را از گوگرد تصفیه می‌کنند. پس از آن‌جایی که به وجود آمدن باران اسیدی با گردش چرخ کارخانه‌ها و ماشین‌ها ارتباط مستقیم دارد، جایگزینی ماده‌ی دیگری که بتواند جانشین سوخت‌های فسیلی گردد، در بلند مدت، بهترین راه‌حل برای جلوگیری از آلودگی‌های زیست‌محیطی است.

فراخوان

شعر، داستان، یادداشت، طنز و... برای دبیرخانه‌ی جشنواره بفرستند و نه تنها قدمی در جهت حفاظت از محیط‌زیست کشور خود بردارند، بلکه از جوایز این جشنواره هم بهره‌مند شوند. برای اطلاعات بیش‌تر می‌توانید با شماره تلفن ۸۸۵۰۵۱۳۰ و یا آدرس ایمیل sepidar@entesharat.com در تماس باشید. به زودی متن کامل فراخوان در همین نشریه به چاپ خواهد رسید. اما شما زودتر کاغذ و قلم بردارید و مشغول شوید که جا نمانید، چون برای ارسال آثارتان فقط تا پایان آذر ماه فرصت دارید.

با خبر شدیم که یک اتفاق خوب محیط‌زیستی در شرف وقوع است. و آن هم این است:

کتاب‌های نردبان، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، سازمان حفاظت محیط‌زیست، نشریه‌ی دوچرخه، نشریه‌ی کوله‌پشتی و انجمن نویسندگان کودک و نوجوان برگزار می‌کنند:

نخستین دوره‌ی جایزه‌ی ادبی سپیدار در زمینه‌ی محیط‌زیست تمامی کودکان و نوجوانان ایرانی که علاقه‌مند به شرکت در این مسابقه باشند از هم‌اکنون می‌توانند آثار ادبی خود را (در زمینه‌ی